

ОПИСАНИЕ НА ПРОГРАМА „КНЕТАНЕ – ВОДЕНИ ОТ ИДЕИ. СВЪРЗАНИ ЧРЕЗ ОПИТ. СЪЗДАВАМЕ ВЪЗМОЖНОСТИ.“

Лидерско и професионално развитие на млади ромски в партньорство с граждански организации

Програмата свързва мотивирани млади ромски професионалисти или студенти, на които им предстои да завършат висшето си образование с ромски и про-ромски граждански организации от различни региони на България. Идеята е участниците да получат практически опит, наставничество, контакти с професионални и граждански мрежи, и възможност да работят по значими обществени теми.

За организациите програмата създава възможност да работят с мотивирани млади професионалисти, да споделят натрупания си опит, да развиват нови идеи и партньорства. Програмата не се изчерпва с поредица от обучения – тя е замислена като дългосрочно сътрудничество, което свързва учене, практика, наставничество и общи инициативи.

Програмата накратко

Обхват	Участници и организации от различни региони на България
Млади участници	Две групи от минимум 20 участници
Граждански организации	20 ромски и/или про-ромски организации за всяка група
Фокус	Лидерство, практически опит, наставничество, гражданско участие и развитие на организации
Период на проекта	2026–2030 г.; конкретните дейности и график за всяка група се обявяват предварително

Каква промяна цели програмата?

Основната цел е младите участници да развият лидерски и професионални умения, увереност и практически опит, както и да изградят по-силни връзки с гражданския сектор. Паралелно с това програмата цели да укрепи връзките между младите хора и ромските и про-ромските организации и да създаде повече възможности за обмен и съвместна работа по обществени каузи. Специално внимание ще се отделя на активното участие и изграждането на лидерски умения на ромски жени и момичета.

Кои са младите участници?

Програмата е предназначена за млади хора, които се самоопределят като част от ромската общност и попадат в една от двете категории по-долу:

Категория	Какво означава за този подбор
Студенти, на които им предстои да завършат висшето си образование	Студенти, които през учебната 2026/2027 г. са в последната година или заключителния етап на своето висше образование – бакалавърска, магистърска или докторска степен.
Млади професионалисти	Млади хора, които са завършили висшето си образование през последните четири години – на ниво бакалавър, магистър или доктор, и вече са започнали своята професионална реализация.

Важно: не се изисква кандидатът да работи в гражданския сектор или да има предишен доброволчески или граждански опит. Предишният опит може да помогне при представянето на примери за инициативност и отговорност, но не е условие за допустимост.

Кандидатите трябва да могат да участват в планираните присъствени дейности и да се ангажират активно с основните дейности на програмата.

Какво предлага програмата на младите участници?

- **Обучения и развитие на умения** – лидерство и застъпничество, комуникация и публично говорене, набиране на средства, работа по обществени теми и други практически умения;
- **Наставничество и учене чрез практика** – работа с гражданска организация и опитни професионалисти по задачи и дейности;
- **Мрежа и обмен** – срещи с други млади участници и организации, учебни посещения, обмен на опит и професионално и гражданско свързване;
- **От идея към действие** – подкрепа за разработване на инициативи, кампании, застъпнически идеи и други форми на обществено участие;
- **Възможности за проектно развитие** – когато има подходяща идея и подходяща покана, подкрепа за разработване на проектно предложение. Това не представлява гаранция за финансиране;
- **Продължаваща общност** – възможности за обмен, общи инициативи и включване в мрежата на завършилите участници след основните дейности.

Каква е ролята на гражданските организации?

Гражданските организации са партньори в ученето чрез практика. Те ще споделят своя опит, ще включват младите хора в подходящи дейности и ще им помагат постепенно да прилагат наученото и да поемат повече отговорност. Всяка организация ще определи наставник или лице за контакт и ще участва в общи обучения, срещи и инициативи според своя профил и капацитет. За участие се търсят регистрирани сдружения и фондации, които са ромски организации и/или чиято работа допринася за равнопоставеността, правата, гражданското участие и подобряването на възможностите за ромските общности.

Как ще се свързват участниците и организациите?

Младите хора и организациите кандидатстват по отделни, паралелни процедури. След подбора ТСА ще подпомогне свързването им според интереси, тематична област, местоположение и възможности за съвместна работа. Една организация може да работи с повече от един участник, когато има капацитет да осигури качествено наставничество и практическа среда.

Какво получават участващите организации?

- **Достъп до мотивирани млади професионалисти** – нови идеи, гледни точки и възможности за приемственост;
- **Методическа и организационна подкрепа** – съдействие от екипа на ТСА при наставничеството, съвместната работа и развитието на инициативи;
- **Обучения и обмен** – възможности за развитие на организационен, лидерски, застъпнически и проектен капацитет;
- **Мрежа и партньорства** – връзки с други граждански организации и млади ромски професионалисти от различни региони и сфери;
- **Подкрепа за ангажимента на организацията** – програмата предвижда ресурс, който да подпомогне участието и времето, инвестирано в работата с младите хора. Информация за конкретните форми и условия ще бъде предоставена на избраните организации;
- **Възможности за финансиране** – когато има подходяща съвместна идея, ТСА може да подкрепи търсенето на подходяща покана и подготовката на проектно предложение. Участието в програмата не гарантира последващо финансиране.

Как се развива участието във времето?

Проектът е многогодишен и се изпълнява в периода 2026–2030 г. Участието не се изчерпва с единично обучение или кратка практика. В рамките на всяка група дейностите ще съчетават обучения, наставничество и практическа работа, мрежови срещи, учебни посещения, развитие на съвместни идеи и обществени инициативи. След основните дейности участниците ще имат възможност да останат свързани чрез общността и мрежата на програмата.

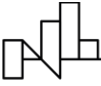
Конкретните дати, формат и продължителност на отделните обучения, срещи и присъствени дейности ще се съобщават предварително, така че младите хора и организациите да могат да планират ангажиментите си.

Какво ще означава успехът?

Успехът няма да се измерва само с броя проведени обучения. Целта е младите участници да развият умения, увереност и реален опит, да изградят устойчиви професионални и граждански връзки и да могат да превръщат идеи в действия. За организациите програмата трябва да носи нови перспективи, по-силни връзки с млади ромски професионалисти и допълнителни възможности за развитие и сътрудничество.

За проекта и финансирането

Инициативата се реализира от Фондация „Тръст за социална алтернатива“ (ТСА) с подкрепата на **EEA Civil Society Fund в България**.

Iceland
Liechtenstein **Civil**
Norway **Society Fund**

EEA Civil Society Fund в България има за цел да допринесе за развитието на жизнено, независимо и устойчиво гражданско общество, което насърчава демократичните ценности, върховенството на правото, правата на човека и гражданското участие.

Програмата разполага с общ бюджет от 23,46 млн. евро и се изпълнява от консорциум, ръководен от фондация „Институт Отворено общество – София“, в партньорство с фондация „Работилница за граждански инициативи“, фондация „Тръст за социална алтернатива“ и Frivillighet Norge. Тя се финансира от Исландия, Лихтенщайн и Норвегия чрез Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Норвежкия финансов механизъм.

Работим заедно за една зелена, демократична и устойчива Европа.

